

Idees

Una altra capbussada en l'oasi

Salvador Cot

Mai no hi havia hagut unes eleccions a Catalunya amb un perfil polític tan baix. Tant, de fet, que el debat essencial no són les propostes ideològiques o programàtiques de cap partit sinó quines seran les aliances posteriors per governar. Qui tindrà conselleries i qui es quedarà fora. Qui tocarà diner públic i qui no.

És una circumstància ben estranya en un país on la política és complicadíssima, amb els famosos dos eixos travessant el mapa polític de dalt a baix i d'esquerra a dreta. En aquest

sentit, una manca tan gran de contingut ideològic seria del tot increïble en un país com Espanya, on cada elecció és una batalla brutal entre dues concepcions molt divergents del que ha de ser la societat espanyola (de fet, només coincideixen en el fet que ha de ser espanyola). O França, on la dreta i l'esquerra inverteixen els diners públics en coses prou diferents, depenent de qui hagi guanyat les eleccions, fins al punt que cal decidir si tothom vol treballar 35 hores i cobrar menys o a la inversa. I, posats a comparar països bidimensionals, no cal perdre el temps amb el País Basc, on cada procés electoral sembla que està posant en joc, precisament, les regles del joc.

Quina és la raó, doncs, per la qual Catalunya ha entrat en aquesta mena d'apatia postpolítica? D'entrada, el fet que en les eleccions anteriors del novembre del 2003 sí que hi va haver un gran debat ideològic a l'entorn de l'autogovern.

En aquella ocasió es van posar damunt la taula les mancances –i les misèries– politicofinanceres que ha anat acumulant Catalunya des de la transició. En aquest context, amb un PP que amenaçava directament la supervivència a curt termini, els partits catalans van haver de plantejar a una societat catalana horroritzada quins eren els seus plans o bé de contraatac, o bé de fuga. Se'ls demanaven solucions, i els polítics les havien d'oferir.

I així va néixer el pacte del Tinell, un acord que es va vendre com la bala de plata que permetria a la societat catalana fer front a una situació compromesa. El problema, però, va venir immediatament després, quan el PSC va considerar que ja havia passat el moment d'emergència i, en canvi, ERC va insistir a plantejar un canvi de les regles de joc Catalunya-Espanya que

“Abans de Nadal hi haurà una majoria parlamentària i un president o un altre. El problema és que, inevitablement, els resultats polítics seran ben bé els mateixos”

el PSOE no va arribar ni tan sols a considerar. Per arriscar-se a acceptar el ribot d'Alfonso Guerra els republicans volien la cobertura de CiU, i aquí van errar el càlcul perquè els convergents, en canvi, no necessitaven per a res els republicans. I aquí va néixer l'Estatut de la Moncloa. No hi ha res més.

El problema és que, tenint en compte el que ha passat, ja no hi ha opció a creure en la possibilitat d'un canvi real en l'estructura de l'estat. Ara ja sabem que en aquest país sempre hi haurà malnutrició política; els partits han descobert

que només val la pena barallar-se si és per la raspa de la sardina. La resta és somniar truites nacionals que només porten al banc de l'oposició.

Així que, en només tres anys, el catalanisme més conscient ha passat d'exigir –com han deixat dit un parell de Maragalls– que Espanya ens escolti a reclamar una conselleria o una altra i, com a màxim, una major sensibilitat a l'hora de dictar els pressupostos generals de l'estat. Fins al punt que CiU va retirar la seva esmena a la totalitat la setmana passada a canvi, només, d'una promesa inconcreta de fer una repassada pel damunt als números de Pedro Solbes. Lamentable, però, probablement, si els afortunats amb l'atenció presidencial haguessin estat els republicans, el resultat hauria estat encara pitjor, si és que això és possible sense caure en el no res.

Abans de Nadal hi haurà una majoria parlamentària o una altra i un president o un altre. El problema és que, inevitablement, els resultats polítics seran ben bé els mateixos. D'aquí la displicència amb què el Govern del PSOE tracta el dossier català, que considera tancat i barrat per a sempre més. Ara ja només queda reconèixer-ho i submergir-nos de nou en les aigües tèbies d'aquell oasi que van perdre durant tres anys.